

Täysistunto

Keskiviikko 27.2.2019 klo 14.08—17.56

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 317/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 36/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 36/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

17.46 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Nyt ensimmäisessä käsittelyssä oleva satovahinko- ja kasvintuhoojavakuutusten vakuutusmaksuverosta luopuminen pohjautuu viime elokuun niin sanottuun maatalouden kriisipakettiin. Ratkaisulla pyritään edistämään vakuutus pohjaisen satovahinkojärjestelmän käyttöönottoa. Lakisääteisen satovahinkojen korvausjärjestelmän viimeinen voimassaolovuosi oli vuosi 2015. Satovahinkovakuutusten vapauttamisen vakuutusmaksuverosta arvioidaan vaikuttavan valtion vuotuiseen verotuottoon staattisen laskelman mukaan 1—2 miljoonaa euroa ja kasvintuhoojavakuutusten osalta noin puoli miljoonaa euroa. Hallituksen esityksen mukaisille toimenpiteille on saatu maa- ja metsätalouden ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella EU:n komission hyväksymisen joulukuussa 2018.

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa verojaoston esityksestä myös eläintautivakuutusten vapauttamista vakuutusmaksuverosta. Maa- ja metsätalousvaliokuntakin kantoi lausunnossaan huolta tästä asiasta. Eläintautivakuutuksen vakuutusmaksuverosta vapauttamisella arvioidaan olevan noin 0,7 miljoonan euron vuotuinen vaikutus valtion verotuottoihin, tämäkin tietysti staattisen laskelman mukaan. Jaoston kuulemisessa asiantuntijat pitivät selvänä, että toimenpiteille saadaan EU:n komission hyväksyminen saman ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella kuin saatiin hyväksyminen satovahinko- ja kasvintuhoojavakuutusten vakuutusmaksuveron poistamiselle. Suurin osa eläintautivakuutuksista on otettu salmonellan varalta ryhmävakuutuksina tuottajaosuuskuntien kautta.

Arvoisa puhemies! Muutokset olisivat kaikilta osin määräaikaisia ja olisivat voimassa vuoden 2027 loppuun. Käytännössä ne kuitenkin muodostuisivat pysyväksi lainsäädännöksi, ne vain joudutaan nyt säätämään EU:n tulevan rahastokauden loppuun voimassa oleviksi tässä vaiheessa. Eläintautivakuutusten vapauttaminen vakuutusmaksuverosta tulisi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana, koska EU:n komission hyväksyminen vaatii oman aikansa. Hyväksymismenettelyyn ei kuitenkaan arvioida kuluvan kauankaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 166/2018 vp

Arvoisa puhemies! Eläntautivakuutusten liittäminen vakuutusmaksuverosta vapautettaviin vakuutuksiin on luontevaa, koska Euroopan unionissa nyt esillä olevat kolme vakuutuslajia kuuluvat tietyllä tavalla samaan perheeseen. EU sallii muun muassa sen, että näiden kolmen vakuutuksen vakuutusmaksuja voidaan tukea 65—70 prosentin vakuutusmaksuosuudella kansallisista varoista. Meillä tähän ratkaisuun ei ole, poiketen monista muista jäsenvaltioista, menty, koska kyseinen tuki söisi muuta maatalouden kansallista tukea. Mainittu 65—70 prosentin tuki on mahdollista myöntää riippumatta siitä, onko jäsenvaltiossa otettu käyttöön vakuutusmaksuveroa koskaan.

Valiokunnan mietintö on yksimielinen. Tälläkin on oma positiivinen merkityksensä.

17.50 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Nyt voin sanoa, että edustaja Myllykoski on tässä vähän heikoilla jäillä, mutta haluan todeta sen, että siinä problemaattisessa ongelmassa, mikä meillä tässä maataloudessa on, meidän pitäisi pystyä jatkossa vielä enemmän keskittymään siihen, että meillä vahinkojen korvausjärjestelmä olisi ehkä muutakin kuin vain vakuutus pohjainen. Mutta erityisesti täytyy sanoa, että nyt ollaan tehty ratkaisuja, ja tehdään niin pitkälle menevä ratkaisu, kuin mitä nyt tuossa edustaja Kiviranta toi esille, juuri sen takia, että tämän EU-kauden vuoksi on näin tehtävä. Siinä mielessä valiokunta on tehnyt hyvää harkintaa, ja mikä kaikkein tärkeintä, tässäkin asiassa ollaan oltu yksimielisiä, ja se on erinomainen asia.

17.52 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa herra puhemies, niin on. Todella tässä edustaja Kiviranta selvitti valiokuntamietintöä, ja todella tämä on yksimielinen mietintö, jota valiokunta on sitten osaltaan parantanut myöskin eläntautivakuutusta laajentamalla. Se ei ole taloudellisesti iso kysymys, mutta se on periaatteessa tärkeä, koska riskit lisääntyvät myöskin eläntautien osalta. Viljelijät jo nyt joutuvat vakuutuksia tekemään.

Arvoisa puhemies! Oikeastaan laajasti ottaen kysymys on maatalouden ja suomalaisen ruoantuotannon riskien hallinnasta, ja siinä meillä on haaste. Eduskunta jo aiemmin energiaveron palautuksen yhteydessä on viitannut siihen, että pysyvämpiä järjestelyjä tarvitaan. Meillähän satovahinkojärjestelmästä viime vaalikaudelta luovuttiin, eikä myöskään Etelä-Suomen tuki — 141 vanhalta numeroltaan — enää ole sillä tavalla toimiva säädöspohja, ja näin ollen kriisinhallinta ei ole kunnossa. EU:n maatalouspolitiikan uudistamisessa tämä on nostettu esille, tosin osin kansallisen kompetenssin varaan. Se on tärkeätä, mutta korostan sitä, että tämä vakuutusmaksuveron poistaminen on hyvä asia, mutta ei ratkaise riskinhallintaongelmaa, kun sääriskit kasvavat, eläntautiriskit kasvavat ja myöskin markkinariskit kasvavat maailmalla, kun protektionismia esiintyy, ja tästä meillä on jo huonoja kokemuksia myöskin Venäjän vastapakotteiden osalta.

Näin ollen tässäkin yhteydessä on syytä kiirehtiä, että Suomi hyvin aktiivisesti maatalouspolitiikan yhteydessä ja myöskin kansallisesti etsii sellaista ratkaisua, jossa olisi riittävästi kriisirahaston volyymia ja kevyt byrokratia, jotta nuoret viljelijät, jotka lähtevät alalle, tietävät, että riskienhallintajärjestelmä on olemassa.

17.54 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Ala-Nissilä palautti minut siihen, mitä minun piti sanoakin jo edustaja Kivirannan puheenvuoron jälkeen: että nyt kaaduttiin niin sanotusti eteenpäin, varsinkin näiden eläntautien osalta, sillä meillä koko ajan piilee tuossa hieman etelämpänä ja idempänä sikaruton vaara. Siltä varalta, että se massiivisesti tulee, olemme nyt ottaneet sellaisen kannan, että sitoudumme siihen, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 166/2018 vp

meillä järjestelmä toimii, ja siellä sitten kustannusten osalta valtio on valmis ottamaan osan siitä vastuusta, jos joudumme semmoisen massiivisen tilanteen eteen, että meillä sikarutto leviää tähän maahan.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 317/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.